

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420129719,
arhīva Nr.AA43-0100-21/19

SPRIEDUMS**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā

2021.gada 13.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Karina Krastiņa,
tiesneši Una Mihailova un Ojārs Priedītis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz Māra Grēniņa, Mārītes Lūses, Sergeja Soklakova, Zanes Embrektes un Gaļinas Brokas pieteikumu par labvēlīgu administratīvo aktu par naudas balvas piešķiršanu izdošanu, sakarā ar Ministru kabineta un Izglītības un zinātnes ministrijas apelācijas sūdzībām un Māra Grēniņa, Mārītes Lūses, Sergeja Soklakova, Zanes Embrektes un Gaļinas Brokas pretapelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas sportists Māris Grēniņš 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs (*Deaflympics*) izcīnīja 1.vietu tāllēkšanā.

Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas sportiste Zane Embrekte 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs izcīnīja 4.vietu peldēšanā 50 m brīvajā stilā un sportists Sergejs Soklakovs – 6.vietu trīssoļlēkšanā.

Ar Ministru kabineta 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr.727 „Par naudas balvu piešķiršanu par izciliem sasniegumiem sportā” (turpmāk arī – rīkojums) (*Latvijas Republikas oficiālajā izdevējā „Latvijas Vēstnesis” publicēts 2017.gada 7.decembrī, Nr.243 (2017/243.21)*) M.Grēniņam par minēto sasniegumu piešķirta balva – 27 000 *euro*, tajā skaitā 5883 *euro* nodokļu samaksai (1.67.apakšpunkts) un sportista treneri Mārītei Lūsei – 13 500 *euro*, tajā skaitā 2778 *euro* nodokļu samaksai (1.68.apakšpunkts).

Rīkojums pamatots ar Sporta likuma 14.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2012.gada 3.janvāra noteikumu Nr.26 „Noteikumi par kārtību, kādā

piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru” (turpmāk – noteikumi Nr.26) 2.punktu.

S.Soklakovam, Z.Embrektei un Z.Embrektes treneri Gaļinai Brokai naudas balvas par sasniegumiem 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs netika piešķirtas, pamatojoties uz Latvijas Nacionālās sporta padomes (turpmāk – padome) 2017.gada 29.novembra sēdē (sēdes protokols Nr.4) nolemto (4.3.83., 4.3.84.apakšpunkti).

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēju M.Grēniņa, M.Lūses, S.Soklakova, Z.Embrektes un G.Brokas pieteikums, kurā lūgts M.Grēniņam un M.Lūsei izdot labvēlīgāku administratīvo akta par piešķirtās naudas balvas apmēra palielināšanu un S.Soklakovam, Z.Embrektei un G.Brokai izdot labvēlīgus administratīvos aktus par naudas balvas piešķiršanu.

Pieteikums un tā papildinājumi pamatoti ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] Ir pārkāpts vienlīdzības princips, atšķirīgi piemērojot noteikumu Nr.26 10.punktu pret pieteicējiem un sportistiem, kas izcīnīja panākumus 2017.gada Pasaulē čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (*World ParaAthletics Championships*) un 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs (*Paralympic Games*). Tā rezultātā ir nepareizi novērtēti M.Grēniņa, S.Soklakova un Z.Embrektes izcīnītā sportiskā sasnieguma nozīmīgums, kā dēļ nepamatoti samazināta M.Grēniņam un viņa treneri M.Lūsei piešķiramā naudas balva, piešķirot tikai 18,9 % no noteikumu Nr.26 11.1.punktā noteiktā maksimālā apmēra. Tā ir piecas reizes mazāka par to balvu, kas sportistiem tika piešķirta par sasniegumiem 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs, kurās balvai par panākumiem tika piemērots 100 % koeficients, un 2017.gada pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kurās balvai par panākumiem tika piemērots 94,88 % koeficients. Savukārt S.Soklakovam, Z.Embrektei un viņas treneri G.Brokai naudas balvas noteikumu Nr.26 20.punktā noteiktajā apmērā vispār netika piešķirtas. Noteikumu Nr.26 10.punkts ir piemērojams vienādi visiem sportistiem, kas izpildījuši noteikumus Nr.26 paredzētos kritērijus.

[2.2] Noteikumu Nr.26 11.1.punkts Nedzirdīgo vasaras olimpiādi atzīst par identiskām olimpiskajām spēlēm un paralimpiskajām spēlēm kā visaugstākā līmeņa sporta sacensībām. Līdz ar to M.Grēniņam piešķirtais naudas balvas apmērs bija jānosaka atbilstoši noteikumu Nr.26 11. un 20.punktā paredzētajai prioritātei.

[2.3] Vasaras nedzirdīgo spēles līdzīgi kā paralimpiskās spēles un pasaules čempionāts vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ir ierobežotas konkurences sacensības. Nosakot piešķiramās naudas balvas apmēru par izciliem sasniegumiem sportā sacensībās ar ierobežotu konkurenci, dalībvalstu un dalībnieku skaitam konkrētās sacensībās nevar būt būtiskas nozīmes, jo visiem sportistiem ir jāsasniedz kvalifikācijas prasības, lai startētu sacensībās.

Nosakot šīs sacensības vienā līmenī, Ministru kabinets jau ir ņēmis vērā objektīvo apstākli, ka šīs ir ierobežotas konkurences sacensības un tajās attiecīgi startē mazāks sportistu skaits salīdzinājumā, piemēram, ar olimpiskajām spēlēm. Arī 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs atsevišķās disciplīnās ir startējuši seši vai mazāk sportisti vai komandas.

[2.4] Pieteikuma papildinājumos lūgts uzlikt atbildētājiem pienākumu samaksāt ar naudas balvu saistītos nodokļus, kā arī precizēt piešķiramo nauda balvu M.Lūsei 76 676 *euro* apmērā, jo M.Lūse ir divu sportistu – M.Grēniņa un S.Soklokova – trenere.

[3] Ministru kabinets un Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) paskaidrojums par pieteikumu norādīja šādus argumentus.

[3.1] Nedzirdīgo vasaras olimpiādēs, kas ir uzskatāmas par četrpades nozīmīgākajām sporta sacensībām, vairākās disciplīnās nepiedalās pat seši sportisti (komandas), līdz ar to, pat tikai piedaloties, ir iespējams izcīnīt vietu pirmajā sešiniekā. Tas liecina par to, ka šīs sacensības arī starptautiskā līmenī netiek uzskatītas par pietiekami nozīmīgām (salīdzinoši olimpiskajās un paralimpiskajās spēlēs šādas situācijas nav konstatējamas).

Padome 2017.gada 29.novembra sēdē atbalstīja un priekšlikumā Ministru kabinetam iekļāva naudas balvas piešķiršanu tikai M.Grēniņam, kurš bija vienīgais Latvijas sportists, kurš 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs ieguva medaļu. Ņemot vērā naudas balvu izmaksai pieejamos ierobežotos valsts budžeta līdzekļus, tika ierosināts M.Grēniņam noteikt vislielāko naudas balvu no visiem padomes priekšlikumā iekļautajiem sportistiem – 27 000 *euro* apmērā un, ievērojot noteikumu 23.punktu, padome priekšlikumā Ministru kabinetam iekļāva naudas balvas piešķiršanu arī M.Grēniņa treneri M.Lūsei, rosinot piešķirt naudas balvu 13 500 *euro* apmērā. Padome nolēma neatbalstīt naudas balvu piešķiršanu S.Soklakovam (un līdz ar to arī viņa treneri M.Lūsei) un Z.Embektei (un līdz ar to arī viņas treneri G.Brokai), jo sportisti nebija izcīnījuši vienu no pirmajām trim vietām.

[3.2] Sportā vienādi un salīdzināmi apstākļi ir identificējami tikai daļēji, jo katras sporta sacensības ir unikālas, atšķiras sacensībās piedalījušos dalībnieku skaits, sporta veida popularitāte un sportistu konkurence pasaulē.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.aprīļa spriedumu pieteicēju pieteikums apmierināts daļēji:

Ministru kabinetam uzlikts pienākums lemt par labvēlīgāka administratīva akta izdošanu par naudas balvas piešķiršanu M.Grēniņam un M.Lūsei, piešķirot lielāku naudas balvu nekā rīkojuma 1.67. un 1.68.punktā, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un juridisko argumentāciju;

Ministru kabinetam uzlikts pienākums lemt par labvēlīga administratīva akta izdošanu par naudas balvas piešķiršanu S.Soklakovam, Z.Embektei un G.Brokai, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un juridisko argumentāciju.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Saskaņā ar pārsūdzētā rīkojuma 1.67.punktu ir nolemts piešķirt Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas sportistam M.Grēņiņam par Nedzirdīgo spēlēs (*Deaflympics*) izcīnīto pirmo vietu tāllēkšanā – 27 000 *euro* (tai skaitā 5883 *euro* nodokļu samaksai) un saskaņā ar 1.68.punktu sportista M.Grēņiņa treneri M.Lūsei – 13 500 *euro* (tai skaitā 2778 *euro* nodokļu samaksai).

S.Soklakovam, Z.Embektei un G.Brokai naudas balvas par sasniegumiem Nedzirdīgo spēlēs 2017.gadā piešķirtas netika (*lietas 1.sējuma 34.-38.lapa*).

Lietā ir strīds par to, vai Ministru kabinets, pieteicējiem piešķirot naudas balvas, kas ir 15 % apmērā no maksimālās naudas balvas, vai nepiešķirot naudas balvas vispār, ir ievērojis vienlīdzības principu ar citiem sportistiem ar invaliditāti piešķirtajām nauda balvām par sasniegumiem 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs (100 % apmērā no maksimālās naudas balvas) un 2017.gada pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (70-80 % apmērā no maksimālās naudas balvas).

[4.2] Saskaņā ar noteikumu Nr.26 11.punktu sportistiem olimpiskajos individuālajos sporta veidos un disciplīnās piešķir naudas balvas šādā apmērā (pēc nodokļu samaksas):

11.1. par olimpiskajās spēlēs, paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo spēlēs iegūto pirmo vietu – līdz 142 288 *euro*;

11.3. par pasaules čempionātos un pasaules kausa izcīņā pieaugušajiem (kopvērtējumā) iegūto pirmo vietu – līdz 28 458 *euro*.

Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts), vērtējot līdzīgus apstākļus par naudas balvu piešķiršanu saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 16.decembra rīkojumu, ir norādījis, ka ar noteikumu Nr.26 ir atzīts olimpisko, paralimpisko un nedzirdīgo spēļu vienlīdzīgums. Zīmīgi, ka sākotnēji noteikumu Nr.26 11.punktā olimpiskās spēles tika izdalītas atsevišķi, paredzot tām maksimālo balvu – līdz 100 000 latu, savukārt par paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo spēlēs iegūto pirmo vietu bija paredzēta balva līdz 50 000 latu. Ar noteikumu Nr.26 2012.gada 18.septembra grozījumiem šī tiesiskā situācija tika mainīta, visas iepriekšminētās spēles iekļaujot 11.punkta 1.apakšpunktā un paredzot balvu līdz 100 000 latu. Grozījumu anotācijā norādīts: „Lai gan sportisti ar invaliditāti neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos ar pārējiem sportistiem (jo objektīvu iemeslu dēļ startē atšķirīgās sporta sacensībās), kā rezultātā nav pamata uzskatīt esošo normatīvo regulējumu naudas balvu piešķiršanā par diskriminējošu un prettiesisku, ministrija, atkārtoti izvērtējot jautājumu par noteikumos Nr.26 noteikto piešķiramo naudas balvu apmēru par sportistu ar invaliditāti sasniegumiem, pamatojoties uz taisnīguma principu, ierosina no piešķiramo naudas balvu apmēra viedokļa pielīdzināt sportistu ar invaliditāti sasniegumus sportā tādiem sasniegumiem, kurus ir izcīnījuši sportisti bez invaliditātes, tādejādi pilnībā izslēdzot jebkādu atšķirīgas attieksmes iespējamību.” Kā grozījumu mērķis norādīts: „Projekts paredz pielīdzināt sportistu ar invaliditāti sasniegumus tādiem sasniegumiem, kurus ir izcīnījuši sportisti bez invaliditātes, nosakot vienādu maksimāli piešķiramo naudas balvas

apmēru.” Ņemot vērā iepriekš norādīto, vērtējot spēļu nozīmīgumu, visas 11.punkta 1.apakšpunktā iekļautās spēles uzskatāmas par vienādi nozīmīgām (*Senāta 2019.gada 5.novembra sprieduma lietā SKA-108/2019 7.punkts*).

Līdz ar to tiesas uzdevums šajā lietā ir pārbaudīt, vai salīdzinot apstākļus, kādi tika vērtēti piešķirot naudas balvas saskaņā ar rīkojumu vai nepiešķirot vispār, vienlīdzības princips ir ievērots.

[4.3] Saskaņā ar noteikumu Nr.26 10.punktu padome izstrādāja priekšlikumu Ministru kabinetam par naudas balvu piešķiršanu. Nepieciešamo informāciju izvērtējuma veikšanai un priekšlikumus padomei par naudas balvu piešķiršanu sagatavo padomes sekretariāts, kura funkcijas pilda ministrija.

No lietas materiāliem ir konstatējams, ka Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas prezidents V.Strazdiņš 2017.gada 6.septembrī ir iesniedzis ministrijā iesniegumus un dokumentus naudas balvas piešķiršanai M.Grēniņam par iegūto 1.vietu vieglatlētikā/tāllēkšanā 23.Vasaras Nedzirdīgo Olimpiskajās spēlēs, trenere M.Lūse (*lietas 1.sējuma 110.-115.lapa*), Z.Embrektei par iegūto 4.vietu peldēšanā 50 m brīvajā stilā, trenere G.Broka (*lietas 1.sējuma 118.-125.lapa*), S.Soklakovam par iegūto 6.vietu vieglatlētikā trīsoļlēkšanā, trenere M.Lūse (*lietas 1.sējuma 128.-131.lapa*).

Kā ir norādīts atbildētājas paskaidrojumos, ministrijas sagatavotajā priekšlikumā padomei par naudas balvu piešķiršanu tika rosināts naudas balvas par sasniegumiem Nedzirdīgo spēlēs 2017.gadā nepiešķirt nevienam sportistam. Ministrijas sagatavotajā priekšlikumā padomei padome tika aicināta naudas balvas apmēra noteikšanai kā kritēriju izmantot diferencētu pieeju – 1) procentuālo apmēru no noteikumos Nr.26 minētā maksimālā naudas balvas apmēra, kā arī 2) daļai sportistu, kuri sasniegumus izcīnījuši sacensībās, kuras būtu atzīstamas par mazāk nozīmīgām, vai arī kuri sasniegumus izcīnījuši tādās sacensībās (to disciplīnās), kurās nav piedalījušies vismaz sportisti no 10 dažādām valstīm, padome tika aicināta naudas balvas nepiešķirt. Šāda pieeja tikusi izmantota arī iepriekšējos gados un ir pamatojama ar naudas balvu izmaksai pieejamajiem ierobežotajiem valsts budžeta līdzekļiem, kuru dēļ nav iespējams nodrošināt naudas balvu piešķiršanu visiem sportistiem (attiecīgi arī viņu treneriem, kuriem saskaņā ar noteikumiem Nr.26 naudas balvas var tikt piešķirtas, kā arī nav iespējams nodrošināt naudas balvu piešķiršanu noteikumos Nr.26 minētajā maksimālajā apmērā (*lietas 1.sējuma 103.lapa*).

Padomes 2017.gada 29.novembra sēdē padome atbalstīja un priekšlikumā Ministru kabinetam tomēr iekļāva naudas balvas piešķiršanu M.Grēniņam, kurš bija vienīgais Latvijas sportists, kas Nedzirdīgo spēlēs 2017.gadā ieguva medaļu. Pārējiem sportistiem – Z.Embrektei un S.Soklakovam – naudas balvas piešķirtas netika.

[4.4] Diskriminācijas aizliegums jeb atšķirīgas attieksmes aizliegums ir daļa no tiesiskās vienlīdzības principa, kas arī nostiprināts Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91.pantā. Satversmes tiesa, interpretējot Satversmes 91.pantu, ir atzinusi, ka vienlīdzības princips liedz valsts institūcijām izdot tādas normas, kas bez saprātīga pamata pieļauj atšķirīgu

attieksmi pret personām, kuras atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Vienlīdzības princips pieļauj un pat prasa atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas atšķirīgos apstākļos, kā arī pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas vienādos apstākļos, ja tam ir objektīvs un saprātīgs pamats (*Satversmes tiesas 2008.gada 29.decembra spriedums lietā Nr.2008-37-03, 7.punkts*).

Atbildētāja norāda, ka vienādos un salīdzināmos apstākļos neatrodas un nav savstarpēji saistīti nedzirdīgie vai vājdzirdīgie sportisti, kuri piedalās nedzirdīgo spēlēs un paralimpiskie sportisti, kuri piedalās paralimpiskajās spēlēs vai pasaules čempionātā vieglatlētikā paralimpiskajās disciplīnās (personām ar invaliditāti). Tās ir pilnībā atšķirīgas sporta sacensības, kuras nenotiek vienlaikus un kurās startējušie neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos. Vienādos un salīdzināmos apstākļos pēc būtības atrodas tikai vienā sportisko sasniegumu un attiecīgās sportiskās klasifikācijas kategorijas ietvaros esošie sportisti, līdz ar to procentuālais apmērs ir aprēķināts vienādi visiem attiecīgajā kategorijā esošajiem sportistiem.

Saskaņā ar noteikumu Nr.26 10.punktu padome, izstrādājot priekšlikumu Ministru kabinetam par naudas balvu piešķiršanu, izvērtē sacensību nozīmīgumu, sacensībās piedalījušos valstu skaitu un sportistu vai komandu skaitu.

[4.5] Atbildētāja ir norādījusi uz atšķirīgu spēļu nozīmību, tā ietvaros norādot uz vairākiem kritērijiem, kas atšķir paralimpisko spēļu un nedzirdīgo spēļu nozīmību.

[4.5.1] Atbildētāja ir norādījusi, ka nedzirdīgajiem (arī vājdzirdīgajiem) sportistiem ir iespēja startēt sacensībās kopā ar sportistiem, kuriem nav veselības traucējumu (vai invaliditātes). Ir salīdzināti sportistu sasniegtie rezultāti ar citu sportistu sasniegtajiem rezultātiem attiecīgajās disciplīnās pēdējās Vasaras Olimpiskajās un pēdējā attiecīgo sporta veidu (vieglatlētikā un peldēšanā) pasaules čempionātā. Konstatēts, ka neviens no sportistiem (M.Grēniņš, Z.Embekte un S.Soklakovs) ar Nedzirdīgo spēlēs 2017.gadā finālā uzrādītajiem rezultātiem nevarētu pat kvalificēties startam pēdējās Vasaras Olimpiskajās spēlēs (XXXI Vasaras olimpiskajās spēlēs 2016.gadā) un pasaules čempionātā (2017.gadā), kurā startē visi pasaules labākie sportisti.

Vērtējot atbildētājas argumentu, tiesa norādīja, ka, pat atsevišķiem nedzirdīgajiem (arī vājdzirdīgajiem) sportistiem īstenojot iespēju startēt sacensībās kopā ar sportistiem, kuriem nav veselības traucējumu (vai invaliditātes), tomēr cilvēku ar invaliditāti godīga un taisnīga sportiskā konkurence ar sportistiem, kuriem nav veselības traucējumu (vai invaliditātes), ir apgrūtināta. Šāda iemesla dēļ tiek arī organizētas Nedzirdīgo spēles kā atsevišķas sporta sacensības, kur ir iespēja piedalīties uz līdzvērtīgu veselības stāvokli raksturojošu apstākļu pamata.

Turklāt lietā pieteicēji norāda uz vienlīdzības principa pārkāpumu, salīdzinot nedzirdīgo spēles ar paralimpiskajām spēlēm, bet ne ar olimpiskajām spēlēm, kurās piedalās sportisti bez invaliditātes. Olimpiskajās spēlēs piedalās

daudz vairāk sportisti bez invaliditātes un ir arī daudz augstāks sportiskās konkurences līmenis, kā rezultātā olimpiskajās spēlēs atsevišķās sporta disciplīnās uzrādītie rezultāti ir būtiski augstāki nekā nedzirdīgo spēlēs. Spēlēs, kurās piedalās personas ar invaliditāti, objektīvu apstākļu dēļ nav vienmēr iespējams sakomplektēt katrā sporta disciplīnā daudz dalībnieku, kas ļautu paaugstināt sportiskās konkurences līmeni.

No vienlīdzības principa aspekta būtiskākais arguments ir, ka sportistu bez invaliditātes veselības stāvokli raksturojošie apstākļi nav salīdzināmi ar tiem veselības stāvokli raksturojošiem apstākļiem, kādi ir pieteicējiem vai citām personām ar noteiktu invaliditāti.

Līdz ar to tieši tā iemesla dēļ, ka personas ar noteiktu invaliditāti un personas bez noteiktas invaliditātes neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos veselības stāvokļa dēļ, no atbildētājas puses nav pamatoti veikt minēto personu sportisko rezultātu savstarpēju salīdzinājumu un izmantot to kā argumentu lietā.

Attiecīgi uz invaliditātes veida pamata, proti, vai sportists ir nedzirdīga, vājdzirdīga vai persona ar citu invaliditāti, nav objektīva pamata noteikt atšķirīgu pieeju naudas balvu piešķiršanā. Minēto secinājumu pamato arī Senāta argumentācija par noteikumu Nr.26 11.punktu, norādot, ka vērtējot spēļu nozīmīgumu, visas 11.punkta 1.apakšpunktā iekļautās spēles uzskatāmas par vienādi nozīmīgām.

[4.5.2] Atbildētāja kā nozīmīguma kritērijus, kas atšķir paraolimpiskās spēles no nedzirdīgo spēlēm, minēja atšķirīgo dalībvalstu skaitu, kas kopumā piedalās paralimpiskajās un nedzirdīgo spēlēs, gads un vieta, kad spēles tiek rīkotas, organizācija, kas rīko attiecīgās sacensības, sacensību noteikumi, valsts finansiālā atbalsta apmērs, publicitāte.

Atbildētāja paskaidrojums ir norādījusi, ka 2016.gada paralimpiskajās spēlēs piedalījās 4342 sportisti no 159 valstīm, kuri sacentās 22 sporta veidu 528 disciplīnās. 2017.gada Nedzirdīgo vasaras spēlēs piedalījās 3105 sportisti no 97 valstīm. Savukārt 2017.gada pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām piedalījās 1074 dalībnieki no 92 valstīm (*lietas 1.sējuma 107.lapa*).

Tiesa secināja, ka paralimpiskajās spēlēs piedalījušos valstu (aptuveni par 1/3 daļu) un sportistu skaits (aptuveni par 1/4 daļu) ir proporcionāli lielāks nekā nedzirdīgo spēlēs. Taču minētās skaita izmaiņas ietekmē tas, ka nedzirdīgo spēlēs piedalās sportisti ar vienu noteiktu invaliditāti, taču paralimpiskajās spēlēs piedalās sportisti ar plašāku invaliditātes loku. Saskaņā ar Starptautiskās paralimpiskās komitejas izdotajiem Starptautiskajiem standartiem par atbilstīgiem veselības traucējumiem ir noteiktas 10 veselības traucējumu grupas, kuru esamība ir par pamatu kvalificēties dalībai paralimpiskajās spēlēs (sk. *International Standard for Eligible Impairments* https://www.paralympic.org/sites/default/files/document/161004145727129_2016_10_04_International_Standard_for_Eligible_Impairments_1.pdf) un kuru ietvaros nav iekļautas personas ar dzirdes traucējumiem. Līdz ar to personām ar

dzirdes traucējumiem ir noteiktas atsevišķas sporta spēles, tās organizējot attiecīgām nedzirdīgo sporta organizācijām. Attiecīgi piedalījušos valstu un sportistu skaits kopumā tiesas ieskatā neietekmē spēļu nozīmību, bet var ietekmēt sportistu savstarpējās konkurences līmeni, kas ir vērtējama, analizējot konkrētas sporta disciplīnas, kurās attiecīgie sportisti ir sasnieguši rezultātus.

Tiesa norādīja, ka nav tiesiskas nozīmes konkrētam gadam, kad spēles tiek rīkotas, jo visas noteikumu Nr.26 11.1.apakšpunktā iekļautās spēles notiek vienu reizi četros gados. Nav tiesiskas nozīmes arī faktam, kura sporta organizācija rīko attiecīgās sacensības, jo nedzirdīgie sportisti nevar piedalīties, piemēram, paralimpiskajās spēlēs. Arī faktam, ka valsts finansiālā atbalsta apmērs paralimpiskajiem sportistiem ir lielāks nekā nedzirdīgajiem vai vājdzirdīgiem sportistiem, nav tiesiskas nozīmes attiecīgo spēļu nozīmīguma izvērtēšanā.

Arī spēļu publicitāte, žurnālistu interese par kādu notikumu un tā atspoguļošana masu medijos nevar būt par tiesisku kritēriju sportista sasniegto rezultātu novērtējumam.

Turklāt tiesa secināja, ka Ministru kabinets kā normatīvā akta izdevējs, izlemjot par nedzirdīgo spēļu esību noteikumu Nr.26 11.1.punktā līdzvērtīgi olimpiskajām un paralimpiskajām spēlēm, ir jau izvērtējis minētos argumentus.

Līdz ar to atbildētājas minētie kritēriji nepamato noteikumu Nr.26 10.punkta piemērošanu tādējādi, ka panākumi paralimpiskajās spēlēs vai pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām tiek atzīti par nozīmīgāku sasniegumu nekā panākumi nedzirdīgo spēlēs. Pretējā gadījumā nebūtu iespējamās situācijas, ka arī nedzirdīgo spēļu sportistiem būtu iespējams saņemt noteikumu Nr.26 11.1.punktā paredzēto maksimālo naudas balvu, kas ir no noteikumu Nr.26 11.1.punkta izrietoša skaidra normatīvā akta izdevēja griba.

[4.6] Atbildētāja norādījusi, ka Nedzirdīgo spēlēs 2017.gadā vairākās disciplīnās piedalās mazāk par sešiem sportistiem (komandām). Tas liecina par to, ka minētās sacensības arī starptautiskā līmenī netiek uzskatītas par pietiekami nozīmīgām (salīdzinoši olimpiskajās un paralimpiskajās spēlēs šādas situācijas nav konstatējamās).

Tiesa no lietas materiāliem konstatēja, ka arī 2016.gada Vasaras paralimpiskajās spēlēs vairākās disciplīnās ir startējuši 6 vai mazāk sportisti vai viena komanda. Piemēram, sieviešu vieglatlētikas sacensībās 4x400 m stafetē T53/54 veselības grupā startēja 4 komandas (*lietas 1.sējuma 148.lapa*), no kurām 2 tika diskvalificētas. Arī citās sporta disciplīnās 2016.gada Vasaras paralimpiskajās spēlēs ir piedalījušies mazāk par 6 dalībniekiem vai 6 dalībnieki, piemēram, sieviešu vieglatlētikas sacensībās 4x100 m stafetē T11-13 veselības grupā, lodes grūšanā sievietēm, augstlēkšanā vīriešiem, lodes grūšanā vīriešiem, šķēpmešana vīriešiem un citās sporta disciplīnās (*lietas 1.sējuma 147.-155.lapa, tulkojums 203.-204.lapa*). Līdz ar to nav pamata izdarīt secinājumu, ka vispārīgi vienmēr visās sporta disciplīnās paralimpiskajās spēlēs ir lielāka konkurence nekā nedzirdīgo spēlēs.

Vērtējot atbildētājas norādīto kritēriju, ka 2017.gadā un iepriekšējos gados naudas balvas tika piešķirtas tikai par sasniegumiem tajās sacensībās (to disciplīnās), kurās ir piedalījušies vismaz sportisti no 10 dažādām valstīm, ir konstatējams, ka daudzās sporta disciplīnās 2016.gada Vasaras paralimpiskajās spēlēs ir piedalījušās mazāk par 10 dalībvalstīm, piemēram, zirgu jāšanas sacensībās (*lietas 1.sējuma 146.lapa*), sieviešu vieglatlētikas sacensībās 4x100 m stafetē T11-13 veselības grupā (*lietas 1.sējuma 147.lapa*) un citās sporta disciplīnās (*lietas 1.sējuma 148.-155.lapa, tulkojums 203.-204.lapa*).

[4.7] Tiesa konstatēja, ka ar Ministru kabineta 2016.gada 8.novembra rīkojumu Nr.641 naudas balvas par sasniegumiem Latvijas Paralimpiskās komitejas sportistiem par sasniegumiem Paralimpiskajā spēlēs Riodežaneiro ir piešķirtas iespējamā maksimālajā apmērā. Vērtējot atsevišķas sporta disciplīnas, kurās Latvijas Paralimpiskās komitejas sportisti ir saņēmuši naudas balvas maksimālajā apmērā, ir konstatējams, ka Latvijas Paralimpiskās komitejas sportists maksimālo naudas balvu ir saņēmis par izcīnīto 5.vietu para-iejādē brīvajā stilā, konkurējot starp 8 dalībniekiem no 7 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 146.lapa*), par izcīnīto 3.vietu lodes grūšanā starp 6 dalībniekiem no 5 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 62., 154.lapa, tulkojums 203.-204.lapa*), par izcīnīto 1.vietu diska mešanā, konkurējot starp 7 dalībniekiem no 6 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 69.lapa*). Līdz ar to tiesa secināja, ka atbildētāja, piešķirot naudas balvas iespējamā maksimālajā apmērā Latvijas Paralimpiskās komitejas sportistiem, nav piemērojusi kritēriju, ka naudas balvas piešķiramas tikai par sasniegumiem tajās sacensībās (to disciplīnās), kurās ir piedalījušies vismaz sportisti no 10 dažādām valstīm.

Salīdzinājumam nedzirdīgo spēļu sportistam pieteicējam M.Grēniņam ir piešķirta naudas balva 14,84 % apmērā no naudas balvas maksimālā apmēra par Nedzirdīgo spēlēs izcīnīto 1.vietu tāllēkšanā, finālā konkurējot starp 11 dalībniekiem no 7 dalībvalstīm, kopskaitā no startējušiem 19 dalībniekiem no 14 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 54., 55.lapa, tulkojums 203.-204.lapa*). Savukārt S.Soklakovs ieguva 6.vietu vieglatlētikā trīssollēkšanā, konkurējot kopskaitā starp 12 dalībniekiem no 8 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 63., 64.lapa, tulkojums 203.-204.lapa*), un Z.Embekte – 4.vietu peldēšanā 50 m brīvajā stilā, konkurējot kopskaitā starp 34 dalībniekiem no 20 dalībvalstīm, finālā starp 8 dalībniekiem no 6 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 65.-67.lapa*).

Veicot salīdzinājumu ar sportistu rezultātiem 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ir konstatējams, ka saskaņā ar Rīkojuma 1.55. un 1.58.punktu naudas balva 74% apmērā no maksimālās summas ir piešķirta par izcīnīto 1.vietu disku mešanā sievietēm starp 9 dalībniekiem no 9 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 56.lapa*), par izcīnīto 1.vietu šķēpmešanā starp 8 dalībniekiem no 8 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 57.lapa*), par izcīnīto 1.vietu lodes grūšanā starp 9 dalībniekiem no 8 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 58.lapa*). Savukārt naudas balva 63 % apmērā ir piešķirta par izcīnīto 2.vietu diska mešanā vīriešiem starp 12 dalībniekiem no 11 dalībvalstīm (*lietas 1.sējuma 68.lapa*).

Ievērojot minēto, tiesa konstatēja atšķirīgu pieeju no valsts iestāžu puses saistībā ar piešķiramās naudas balvas procentuālo apmēru situācijā, kad konkurences apstākļi (sacensībās piedalījušos valstu skaits un sportistu skaits) gan 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs, gan 2016.gada Vasaras paralimpiskajās spēlēs ir bijuši līdzīgi, turklāt atsevišķos gadījumos ir konstatējams, ka 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs sporta disciplīnās, kurās ir piedalījušies Latvijas sportisti, konkurence ir bijusi pat lielāka. Nekonstatējot arī pamatu atzīt paralimpiskās spēles par nozīmīgākām nekā nedzirdīgo spēles, tiesa secināja, ka atbildētājas nav pamatojušas iemeslus atšķirīgai pieejai naudas balvu piešķiršanā.

[4.8] Atbildētāja ir norādījusi, ka naudas balvu apmēra ziņā nav salīdzināmas 2017.gada Nedzirdīgo vasaras spēles un 2016.gada Vasaras paralimpiskās spēles, jo naudas balvas par sasniegumiem minētajās sacensībās tika noteiktas attiecīgajā gadā ar atsevišķu Ministru kabineta rīkojumu atbilstoši konkrētajā gadā valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem.

Saskaņā ar noteikumu Nr.26 27.punktu naudas balvu izmaksai izmantojami ministrijas apakšprogrammai „Balvas par izciliem sasniegumiem sportā” paredzētie valsts budžeta līdzekļi un citi valsts budžeta līdzekļi, ja par to pieņemts attiecīgs lēmums atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību.

Kopumā ar rīkojumu ir piešķirtas 90 naudas balvas par kopējo summu 494 599 *euro*. Atbildētāja ir pamatojusi, ka padomes 2017.gada 29.novembra sēdes norises dienā attiecīgajā ministrijas budžeta apakšprogrammā bija pieejami valsts budžeta līdzekļi tikai 42 686 *euro* apmērā. Ar Ministru kabineta 2017.gada 5.decembra rīkojuma Nr.726 „Par apropriācijas pārdali” ika pārdalīti 355 658 *euro* un atbalstīta apropriācijas pārdale no Labklājības ministrijas pamatbudžeta apakšprogrammas 20.01.00 „Valsts sociālie pabalsti” valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam prognozētā līdzekļu atlikuma 58 686 *euro* apmērā. Papildus ir piešķirti līdzekļi no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 37 569 *euro* apmērā (*lietas 1.sējuma 89.lapa*).

Salīdzinājumam tiesa konstatēja, ka saskaņā ar 2016.gada 8.novembra rīkojuma Nr.641, nodrošinot maksimālo naudas balvu izmaksu paralimpiskajiem sportistiem, 3.punktu ir uzdots Finanšu ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirt Izglītības un zinātnes ministrijai 1 009 262 *euro* (tai skaitā 187 295 *euro* nodokļu samaksai).

Ievērojot minēto, tiesa konstatēja, ka 2016.gada nogalē ir rasta iespēja nodrošināt maksimālo nepieciešamo budžeta līdzekļu piešķiršanu no noteikumu Nr.26 11.1.apakšpunktā noteiktās maksimālās summas no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

[4.9] Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar rīkojuma 1.55.punktu sportistam ar invaliditāti ir piešķirta naudas balva 83 % apmērā pēc nodokļu samaksas no noteikumu Nr.26 11.2.apakšpunktā noteiktās maksimālās summas un saskaņā ar rīkojuma 1.58.punktu sportistam ar invaliditāti ir piešķirtas naudas balvas 74 % apmērā pēc nodokļu samaksas no noteikumu Nr.26 11.2.apakšpunktā noteiktās maksimālās summas. Izvērtējot arī citas saskaņā ar Rīkojumu piešķirtās naudas balva summas, ir konstatējams, ka saskaņā ar strīdus rīkojumu arī citiem

sportistiem ir piešķirtas naudas balvas zemāk par 100 % apmērā no maksimālās iespējamās summas, ievērojot ierobežotos budžeta līdzekļus.

Tiesa, ievērojot konstatēto, ka atbildētājam ir jāpiemēro vienlīdzības princips ar citām sportistu grupām ar noteikti invaliditāti, tajā pašā laikā ievērojot budžeta līdzekļu pieejamības aspektu 2017.gadā un atbildētājas piemēroto procentuālo sadalījumu no maksimālās naudas summas citiem sportistiem ar noteiktu invaliditāti, Ministru kabinetam pieteicējiem ir jāpiešķir naudas balvas vismaz 74 % apmērā no saskaņā ar noteikumu Nr.26 piešķiramā maksimālā naudas balvas apmēra.

Tiesa norādīja, ka atbilstoši Senāta judikatūrai tiesa nevar izvērtēt lietderības apsvērumus iestādes vietā. Līdz ar to, ievērojot atbildētājam piešķirto rīcības brīvību naudas balvu apmēra noteikšanā, tiesa nevar noteikt konkrētu summu, kāda būtu piešķirama pieteicējiem.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka M.Grēniņam un M.Lūsei ir piešķirama lielāka naudas balva nekā saskaņā ar rīkojuma 1.67. un 1.68.punktu, ievērojot tiesas spriedumā minēto argumentāciju.

Savukārt attiecībā uz S.Soklakovu, Z.Embrenki un G.Broku Ministru kabinetam ir jāpieņem Ministru kabineta rīkojums, piešķirot naudas balvas saskaņā ar noteikumu Nr.26 un ievērojot tiesas spriedumā minēto argumentāciju.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.aprīļa spriedumu Ministru kabinets un ministrija iesniedza apelācijas sūdzības, kurās atkārtoti lietā sniegtos argumentus, papildus norādot sekojošo.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka padome un Ministru kabinets īstenoja vienlīdzīgu pieeju sasniegumu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs nozīmīguma izvērtēšanā, tai skaitā atbilstoši M.Grēniņa izcīnītajai 1. vietai, saglabājot līdzvērtīgu proporciju no noteikumos Nr.26 noteiktā maksimālā naudas balvas apmēra.

[6] Pieteicēji iesniedza arī pretapelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.aprīļa spriedumu daļā, kurā pieteikums nav apmierināts pilnībā.

Pretapelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[6.1] Nevar piekrist pirmās instances tiesas norādītajai juridiskajai argumentācijai saistībā ar pieteicējiem piešķiramās naudas balvas minimālo procentuālo apmēru.

Tiesas identificētie citu sportistu sasniegumi ir izcīnīti 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kas atbilstoši noteikumiem Nr.26 ir ietverts pavisam citā kategorijā kā nedzirdīgās spēles, kas ir vērtējamas kā augstākā līmeņa sporta forums.

Tādējādi nav tiesiska pamata atsaukties uz piešķirto naudas balvu procentuālo apmēru pavisam citas kategorijas sacensībās, uzskatot šo apmēru par saistošo minimumu. Turklāt citām personām par panākumiem minētajās

sacensībās tika piešķirts procentuāli lielāks naudas balvas apmērs (79,95% līdz 88,83%).

[6.2] Nosakot konkrētu minimālo piešķiramās naudas balvas procentuālo apmēru, pastāv risks, ka atbildētāji nevērtēs iespējas piešķirt pieteicējiem naudas balvu apmērā, kas pārsniedz identificētos 74%, kas tika piešķirti sportistiem par pavisam citas kategorijas sporta sacensībām. Šādas situācijas izveidošanās nebūtu pieļaujama un pieteicēji šādā veidā tiktu nostādīti nepamatoti nevienlīdzīgā situācijā.

[6.3] Tiesa ir pieļāvusi pārrakstīšanās kļūdu, norādot, ka A.Apiniņam par izcīnīto 2.vietu diska mešanā vīriešiem starp 12 dalībniekiem no 11 dalībvalstīm tika piešķirta naudas balva 63% apmērā, jo konkrētā naudas balva tika piešķirta 83,08 % apmērā.

[7] Rakstveida paskaidrojumos pieteicēji atbildētāju apelācijas sūdzības uzskata par nepamatotām, pamatojoties uz lietā jau izteiktajiem argumentiem par vienlīdzīguma principa pārkāpumu.

Papildus norādīts, ka Ministru kabinets par 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs un 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām izcīnītajiem panākumiem konkrētās sporta disciplīnās piešķir naudas balvas noteikumos Nr.26 noteiktajā maksimālajā apmērā vai tuvu maksimālajam apmēram neatkarīgi no ierobežotās konkurences līmeņa. Arī minētajās spēlēs atsevišķās disciplīnās ir startējuši seši vai mazāk sportisti vai komandas, tādējādi arī dalībnieku skaita ziņā 2017.gada Nedzirdīgo spēles un 2016.gada Paralimpiskās spēles kā sporta forumi atrodas vienādos (salīdzināmos) apstākļos.

Valsts budžeta ierobežotās iespējas nekad nav bijis iemesls naudas balvu apmēra samazināšanai. Visiem pieteicējiem ir piešķirams maksimālais noteikumos Nr.26 paredzētā naudas balva.

[8] Rakstveida paskaidrojumos Ministru kabinets un ministrija, pievienojoties Ministru kabineta sniegtajam paskaidrojumam, pieteicēju pretapelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu.

Motīvu daļa

[9] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā kopsakarā ar apelācijas sūdzības un procesa dalībnieku argumentiem, atzīst, ka pieteicēju apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[10] Pieteicēji M.Grēniņš un M.Grēniņa trenere M.Lūse iebilst pret ar rīkojumu piešķirtās naudas balvas apmēru, lūdzot izdot labvēlīgāku administratīvo aktu, palielinot atbilstoši pieteikumā lūgtajam piešķirto naudas balvu apmēru. Savukārt pieteicēji S.Soklakovs, Z.Embekte un Z.Embektes

treneris G.Broka iebilst par to, ka viņiem vispār naudas balva par sasniegumiem 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs nav piešķirta un lūdz to piešķirt.

Pieteicēji uzskata, ka ar rīkojumu M.Grēniņam un M.Lūsei piešķirtās naudas balvu apmērs par sasniegumiem sportā 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs (piemērojot koeficientu 18,9 % no maksimālās naudas balvas apmēra par sacensībās iegūto 1.vietu) salīdzinājumā ar 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs (piemērojot koeficientu 100 % no maksimālās naudas balvas apmēra par sacensībās iegūto 1.vietu) piešķirto naudas balvu apmēru un 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (piemērojot koeficientu 94,88 % no maksimālās naudas balvas apmēra par sacensībās iegūto 1.vietu) ir nevienlīdzīgs.

Tādējādi lietā ir strīds par ar rīkojumu pieteicējiem M.Grēniņam un M.Lūsei piešķirto naudas balvu apmēru un tās noteikšanas tiesiskumu, tostarp, atbilstību vienlīdzības principam. Kā arī par to, vai pieteicējiem S.Soklakovam, Z.Embretkei un G.Brokai ir piešķiramas naudas balvas par viņu sasniegumiem sporta 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs, ievērojot vienlīdzību salīdzinājumā ar citiem sportistiem, kuriem naudas balvas par līdzīgiem sasniegumiem 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs un arī 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām tika piešķirtas.

[11] Satversmes 91.pants noteic, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 6.pantu, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, – atšķirīgus lēmumus) neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku dzimuma, vecuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, sociālās izcelšanās, tautības, izglītības, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida un citiem apstākļiem.

Tiesiskās vienlīdzības princips nozīmē, ka vienādos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos attieksmei ir jābūt vienādai, savukārt atšķirīgos apstākļos attieksmei ir jābūt atšķirīgai. Šādi tiesiskās vienlīdzības principu izprot gan Eiropas Justīcijas tiesa, gan Eiropas Cilvēktiesību tiesa, gan demokrātisko valstu konstitucionālās tiesas. Šai vienkāršajai un klasiskajai tiesiskās vienlīdzības principa pamatizpratnei ir pievienojusies arī Latvijas Republikas Satversmes tiesa. Vienlīdzības princips liedz valsts institūcijām izdot tādus administratīvos aktus, kas bez saprātīga pamata pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Savukārt šis princips pieļauj un pat prasa atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras atrodas atšķirīgos apstākļos, kā arī vienādos apstākļos, ja tam ir objektīvs un saprātīgs pamats, tādējādi dodot valsts pārvaldei iespēju apsvērt katras veicamās darbības lietderīgumu un samērīgumu (sk. *Levits E. Par tiesiskās vienlīdzības principu. Latvijas Vēstnesis. 2003, Nr.68 (2833)*).

Tādējādi, vērtējot vienlīdzības principa ievērošanu, vispirms jākonstatē, vai salīdzināmās personas (personu grupas) atrodas vienādos vai salīdzināmos apstākļos. Ja personas atrodas salīdzināmos apstākļos, izturēšanās ir diskriminējoša, ja tai nav objektīva un pamatota iemesla. Savukārt, ja apstākļi ir atšķirīgi, tad ir pamatota arī atšķirīga izturēšanās un atšķirīga satura lēmumi. Tas nozīmē, ka katrā atsevišķā gadījumā ir jāvērtē, vai salīdzināmās situācijas tik tiešām ir vienādas gan no tiesisko, gan arī no faktisko apstākļu viedokļa.

Ievērojot minēto, vienlīdzības principa vērtējumam lietā jāpārbauda, vai pieteicēji atradās salīdzināmos apstākļos ar citiem Latvijas sportistiem, kas piedalījušies citās līdzvērtīgās sacensībās, un kuriem piešķirtas naudas balvas par līdzvērtīgiem sasniegumiem sportā.

[12] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtnā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, secinot, ka lietā attiecībā pret pieteicējiem ir konstatējams vienlīdzības principa pārkāpums, ko īstenojušas iestādes, kas piešķir naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā. Pirmās instances tiesa pareizi, salīdzinot līdzīga ranga sporta sacensības un līdzīgus sportistu sasniegumus, secināja, ka pieteicējiem ir piešķiramās naudas balvas līdzvērtīgā apmērā kā citiem sportistiem, kuriem naudas balva līdzvērtīgās sacensībās ar līdzvērtīgiem sasniegumiem tika piešķirta.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst minēto pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju par pareizu un pietiekamu, tādēļ tai pievienojas (izņemot tiesas secinājumus par piešķiramo naudas balvu minimālo apmēru un to, ka naudas balvas apmērs jānoteic iestādēm, kas atreferēti šā sprieduma 4.9.punktā), to neatkārtojot.

Apgabaltiesa atkārtoti nesniedz motivāciju pieteicēja argumentiem, kas minēti apelācijas sūdzībā un kuriem jau ir sniegta motivācija Administratīvās rajona tiesas spriedumā.

[13] Papildus apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Vienlīdzības principa vērtējumam lietā jāpārbauda, vai pieteicēji atradās salīdzināmos apstākļos ar citiem Latvijas sportistiem, kas piedalījušies citās līdzvērtīgās sacensībās, un kuriem piešķirtas naudas balvas par sasniegumiem.

Lai konstatētu salīdzināmo sporta sacensību līdzīgus vai atšķirīgus apstākļus, būtisks ir salīdzināmo sporta sacensību rangs jeb nozīme sabiedrības acīs.

Sporta likuma 14.panta pirmā daļa paredz, ka Latvijas sportistiem, viņu treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, tai skaitā sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam un attiecīgajām sporta federācijām Ministru kabinets var piešķirt naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā. Panta otrā daļa paredz, ka kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru nosaka Ministru kabinets.

Uz minētā likuma deleģējuma pamata izdoti noteikumi Nr.26, kas noteic kārtību, kādā Latvijas sportistiem, viņu treneriem, sportistus apkalpojošiem sporta darbiniekiem, tai skaitā sporta ārstiem, apkalpojošam personālam un attiecīgajām sporta federācijām, piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru (1.punkts).

Noteikumu Nr.26 3.punkts (*šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā rīkojuma izdošanas brīdī un ir spēkā šobrīd*) paredz, ka naudas balvas piešķir par sasniegumiem, kas izcīnīti oficiālajās starptautiskajās klātienēs sporta sacensībās, kuras ir iekļautas attiecīgās starptautiskās sporta federācijas sacensību kalendārā, ja minētā sporta federācija ir atzīta Starptautiskajā Olimpiskajā komitejā (*IOC*) vai Starptautiskajā Paralimpiskajā komitejā (*IPC*) vai ir Starptautisko sporta federāciju asociācijas (*SportAccord*) biedre. Šādas sacensības ir:

olimpiskās spēles, pasaules spēles (*World Games*), paralimpiskās spēles, nedzirdīgo spēles (*Deaflympics*) un pasaules jaunatnes olimpiskās spēles (3.1.apakšpunkts);

pasaules vai Eiropas čempionāti pieaugušajiem (3.2.apakšpunkts);

pasaules vai Eiropas čempionāti sportistiem vecumā no 16 līdz 23 gadiem (bobslejā – līdz 26 gadiem) (3.3.apakšpunkts);

pasaules kausa (vai Eiropas kausa, ja attiecīgajā sporta veidā pasaules kausa izcīņa nenotiek) izcīņa pieaugušajiem (kopvērtējumā) (3.4.apakšpunkts);

pasaules karavīru sporta spēles, policijas čempionāts un pasaules universiāde (3.5.apakšpunkts).

No minētā tiesiskā regulējuma izriet, ka olimpiskās spēles, paralimpiskās spēles un nedzirdīgo spēles (*Deaflympics*) ir ietvertas vienā kategorijā. Apgabaltiesa piekrīt pieteicēju viedoklim, ka Nedzirdīgo olimpiskās spēles, kas parasti tiek rīkotas reizi četros gados, ir nozīmīgākās sporta sacensības nedzirdīgiem vai vājdzirdīgiem sportistiem, tieši tāpat, ka no citām pasaulē regulāri rīkotajām sporta sacensībām nozīmīgākās ir reizi četros gados (parasti) rīkotās olimpiskās spēles vai paralimpiskās spēles.

[14] Noteikumu Nr.26 11.punkts paredz, ka sportistiem olimpiskajos individuālajos sporta veidos un disciplīnās piešķir naudas balvas šādā apmērā (pēc nodokļu samaksas):

par olimpiskajās spēlēs, paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo spēlēs iegūto 1.vietu – līdz 142 288 *euro* (11.1.apakšpunkts);

par pasaules čempionātos un pasaules kausa izcīņā pieaugušajiem (kopvērtējumā) iegūto 1.vietu – līdz 28 458 *euro* (11.3.apakšpunkts);

par Eiropas čempionātos pieaugušajiem un Eiropas kausa izcīņā pieaugušajiem (kopvērtējumā) iegūto 1.vietu, ja pasaules kausa izcīņa attiecīgajā sporta veidā nenotiek, – līdz 14 229 *euro* (11.4.apakšpunkts);

par pasaules karavīru sporta spēlēs, policijas čempionātā un pasaules universiādē iegūto 1.vietu – līdz 7 115 *euro* (11.5.apakšpunkts).

Arī no minētām tiesību normām izriet, ka olimpiskajās spēlēs, paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo olimpiskās spēlēs ir ierindotas vienā, visaugstākajā sacensību kategorijā, paredzot visās minētajās sacensībās par iegūto 1.vietu piešķiramas naudas balvas maksimālo apmēru 142 288 *euro*.

Senāts spriedumā lietā ar līdzīgiem faktiskiem un tiesiskiem apstākļiem ir secinājis, ka ar noteikumiem Nr.26 ir atzīts olimpisko, paralimpisko un nedzirdīgo spēļu vienlīdzīgums. [...] Līdz ar to, vērtējot spēļu nozīmīgumu, visas 11.punkta 1.apakšpunktā iekļautās spēles uzskatāmas par vienādi nozīmīgām (sk. *Senāta 2019.gada 5.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-108/2019 7.punktu, ECLI:LV:AT:2019:1105.A420419514.2.S*).

Ievērojot minēto, konstatējams, ka atbilstoši noteikumu Nr.26 tiesību normām olimpiskās, paralimpiskās un nedzirdīgo olimpiskās spēles ir vienādas nozīmes starptautiskas sporta sacensības.

Tādējādi konstatējami vienādi apstākļi, vērtējot minēto sporta sacensību – regulāro starptautisko olimpisko spēļu, tostarp nedzirdīgo olimpiskās spēles, – nozīmīgumu.

[15] Senāts spriedumā lietā Nr.SKA-108/2019 atzina, ka, lemjot par balvas apmēru kontekstā ar vienlīdzības principu, salīdzināmi ir arī citi apstākļi, tostarp spēlēs piedalījušos dalībvalstu un dalībnieku skaits.

Senāts citā lietā ar līdzīgus apstākļiem norādīja, ka, ņemot vērā, ka vienlīdzības princips ir viens no tiesiskas un taisnīgas valsts pamatprincipiem, tiesai ir jāpārbauda apstākļi par to, vai iepriekš minētajās sacensībās (2012.gada Vasaras paralimpiskajās spēles un 2013.gada Pasaules čempionātā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām) par kurām tika piešķirta procentuāli krietni lielāka balva, piedalījās ievērojami vairāk dalībvalstu un dalībnieku skaits disciplīnās, par kurām tika piešķirtas balvas, tiešām ir bijis ievērojami lielāks. Proti, tāds, lai attaisnotu tik būtiskas piešķirtās balvas procentuālās (20 % un 80 % vai 100 %) atšķirības (*Senāta 2019.gada 5.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-108/2019 8.punktu, ECLI:LV:AT:2019:1105.A420419514.2.S*).

Ievērojot Senāta atziņas, kas izmantojamas arī šajā lietā, lietā ir izvērtējams jautājums par to, vai, piešķirot konkrēto naudas balvu apmēru pieteicējiem M.Grēniņam un M.Lūsei par M.Grēniņa sasniegumu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs un nepiešķirot naudas balvas pieteicējiem S.Soklakovam, Z.Embektei un G.Brokai, ir ievērots vienlīdzības princips, salīdzinot šīs sacensības faktiskos apstākļus ar apstākļiem, kādos tika piešķirta naudas balva sportistiem, viņu treneriem un sportistus apkalpojošiem darbiniekiem 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs.

[16] No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs M.Grēniņš, piedaloties 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs disciplīnā tāllēkšanā ieguva 1.vietu (*lietas 1.sējuma 53.-54., 113.lapa*).

Sacensības norisinājās no 2017.gada 18.jūlija līdz 30.jūlijam (<https://www.deaflympics.com/games/2017-s>).

Ar rīkojumu par minēto sasniegumu pieteicējam M.Grēniņam piešķirta balva – 27 000 *euro*, tajā skaitā 5883 *euro* nodokļu samaksai (1.67.apakšpunkts), sportista treneri M.Lūsei – 13 500 *euro*, tajā skaitā 2778 *euro* nodokļu samaksai (1.68.apakšpunkts).

Pieteicēja Z.Embekte piedaloties 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs disciplīnā 50 m brīvajā stilā ieguva 4.vietu (*lietas 1.sējuma 65., 121.lapa*).

Pieteicējs S.Soklokovs, piedaloties 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs disciplīnā trīssoļlēkšanā ieguva 6.vietu (*lietas 1.sējuma 63., 131.lapa*).

S.Soklakovam, Z.Embektei un Z.Embektes treneri G.Brokai naudas balvas par sasniegumiem 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs netika piešķirtas, pamatojoties uz padomes 2017.gada 29.novembra sēdē nolemtu (*protokola 4.3.83., 4.3.84.apakšpunkti, lietas 1.sējuma 30.lapa*).

Pamatojoties uz Administratīvās apgabaltiesas pieprasījumu, ministrija lietā iesniegusi salīdzinošu informāciju par dalībvalstīm un dalībniekiem 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs, 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs un 2017.gada Pasaulē čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (*lietas 2.sējuma 80.lapa*).

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs kopā piedalījās 86 dalībvalstis un 2873 dalībnieki. Tāllēkšanas disciplīnā 1.vietu ieguva pieteicējs M.Grēniņš, par ko viņam tika piešķirta naudas balva 27 000 *euro*. Konkrētajā disciplīnā piedalījās 19 dalībnieki no 10 valstīm.

50 m brīvā stila peldēšanas disciplīnā 4.vietu ieguva Z.Embekte, par ko viņai naudas balva netika piešķirta. Konkrētajā disciplīnā piedalījās 34 dalībnieki no 20 valstīm.

Trīssoļlēkšanas disciplīnā 6.vietu ieguva S.Soklokovs, par ko viņam naudas balva netika piešķirta. Konkrētajā disciplīnā piedalījās 10 dalībnieki no 7 valstīm.

Minētā informācija pamatojama ar konkrēto sacensību oficiālajā mājas lapā esošo informāciju (sk. <https://www.deaflympics.com/games/2017-s> un *lietas 1.sējuma 53.-54., 63., 65.lapu*). Konstatējams, ka kopumā no Latvijas piedalījās 11 sportisti.

Salīdzinot konkurences apstākļus pieteicēju sacensībās un citās olimpiskajās spēlēs, konstatējams sekojošais.

Ar Ministru kabineta 2016.gada 8.novembra rīkojumu Nr.541 („*Latvijas Vēstnesī*” publicēts 2016.gada 10.novembrī, Nr.2016/220.12, <https://likumi.lv/ta/id/286400-par-naudas-balvu-pieskirsanu-par-izcilim-sasniegumiem-sporta>):

par Paralimpiskajās spēlēs Riodežaneiro, kas norisinājās no 2016.gada 7.septembra līdz 18.septembrim (norisinās ik pēc četriem gadiem), izcīnīto

1.vietu diska mešanā sportistam Aigaram Apinim piešķirta naudas balva 184 365 *euro* (tai skaitā 42 077 *euro* nodokļu samaksai) (1.1.apakšpunkts), sportista trenerim Aldim Šūpulniekam – 45 772 *euro* (tajā skaitā 10 200 *euro* nodokļu samaksai) (1.2.apakšpunkts) un sportistu apkalpojošajai personai Guntai Ozoliņai – 45 772 *euro* (tajā skaitā 10 200 *euro* nodokļu samaksai) (1.3.apakšpunkts);

par Paralimpiskajās spēlēs Riodežaneiro izcīnīto 1.vietu šķēpa mešanā sportistei Diānai Dadzītei piešķirta naudas balva 184 365 *euro* (tajā skaitā 42 077 *euro* nodokļu samaksai) (1.4.apakšpunkts); sportistes treneri Inārai Aperānei – 91 970 *euro* (tajā skaitā 20 826 *euro* nodokļu samaksai) (1.5.apakšpunkts);

par Paralimpiskajās spēlēs Riodežaneiro izcīnīto 3. vietu lodes grūšanā sportistam Edgaram Bergam piešķirta naudas balva 66 100 *euro* (tajā skaitā 14 876 *euro* nodokļu samaksai) (1.6.apakšpunkts); sportista treneri Maijai Ukstiņai – 32 837 *euro* (tajā skaitā 7225 *euro* nodokļu samaksai) (1.7.apakšpunkts);

par Paralimpiskajās spēlēs Riodežaneiro izcīnīto 5.vietu para-iejādē brīvajā stilā sportistam Rihardam Snikum piešķirta naudas balva 23 523 *euro* (tajā skaitā 5083 *euro* nodokļu samaksai) (1.8.apakšpunkts); sportista treneri Olgai Šellerei – 5562 *euro* (tajā skaitā 952 *euro* nodokļu samaksai) (1.9.apakšpunkts); sportistu apkalpojošajai sporta darbiniecei Darijai Tikhomirovai – 5562 *euro* (tajā skaitā 952 *euro* nodokļu samaksai) (1.10.apakšpunkts).

No ministrijas iesniegtās salīdzinošās informāciju par dalībvalstīm un dalībniekiem 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs konstatējams, ka šajās sacensībās kopā piedalījās 159 dalībvalstis un 4328 dalībnieki. Disku mešanas disciplīnā 1.vietu ieguva A.Apinis, par ko viņam tika piešķirta naudas balva 184 365 *euro*. Disciplīnā piedalījās 7 dalībnieki no 6 valstīm. Šķēpa mešanas disciplīnā 1.vietu ieguva D.Dadzīte, par ko viņai tika piešķirta naudas balva 184 365 *euro*. Disciplīnā piedalījās 12 dalībnieki no 12 valstīm. Lodes grūšanas disciplīnā 3.vietu ieguva E.Bergs, par ko viņam piešķirta naudas balva 66 100 *euro*. Disciplīnā piedalījās 6 dalībnieki no 5 valstīm. Para-iejādes brīvajā stilā disciplīnā 5.vietu ieguva R.Snikus, par ko viņam tika piešķirta naudas balva 23 523 *euro*. Disciplīnā piedalījās 25 dalībnieki no 20 valstīm.

Minētā informācija pamatojama ar sacensību oficiālajā mājas lapā esošo informāciju (sk. <https://www.paralympic.org/rio-2016>).

Konstatējams, ka kopumā 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs no Latvijas piedalījās 11 sportisti (sk. <https://www.paralympic.org/rio-2016/results/participants>).

Vienlaikus no Ministru kabineta 2016.gada 8.novembra rīkojumu Nr.541 rīkojuma apgabaltiesa konstatē, ka sportistei Laurai Ikaunieci-Admidiņai savienības par XXXI Vasaras olimpiskajās spēlēs izcīnīto 4.vietu septiņcīņā piešķirta naudas balva 39 489 *euro* (tajā skaitā 8755 *euro* nodokļu samaksai) (1.12.apakšpunkts); sportistes L.Ikaunieces-Admidiņas trenerim Andim

Austrupam – 19 532 *euro* (tajā skaitā 4165 *euro* nodokļu samaksai) (1.13.apakšpunkts); sportistei Rebekai Kohai par izcīnīto 4.vietu svarcelšanā – 39 489 *euro* (tajā skaitā 8755 *euro* nodokļu samaksai) (1.14.apakšpunkts); sportistes R.Kohas trenerim Eduardam Andruškevičam – 9553 *euro* (tajā skaitā 1870 *euro* nodokļu samaksai) un trenerim Viktoram Ščerbatiham – 9553 *euro* (tajā skaitā 1870 *euro* nodokļu samaksai) (1.15. un 1.16.apakšpunkts); sportistam Aleksejam Rumjancevam par izcīnīto 5.vietu smaiļošanā – 23 523 *euro* (tajā skaitā 5083 *euro* nodokļu samaksai) (1.17.apakšpunkts) un sportista A.Rumjanceva trenerim Genadijam Zujevam – 11 549 *euro* (tajā skaitā 2329 *euro* nodokļu samaksai) (1.18.apakšpunkts).

[17] Saskaņā ar noteikumu Nr.26 11.punkta 1. un 3.apakšpunktu sportistiem olimpiskajos individuālajos sporta veidos un disciplīnās piešķir naudas balvas šādā apmērā (pēc nodokļu samaksas):

par olimpiskajās spēlēs, paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo spēlēs iegūto 1.vietu – līdz 142 288 *euro* (1.apakšpunkts);

par pasaules čempionātos un pasaules kausa izcīņā pieaugušajiem (kopvērtējumā) iegūto 1.vietu – līdz 28 458 (3.apakšpunkts).

Noteikumu Nr.26 20.punkts noteic, ja sasniegumi gūti šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajās sacensībās, naudas balvas piešķir arī par iegūto 2., 3., 4., 5. un 6.vietu. Šādā gadījumā piešķiramās naudas balvas apmērs nedrīkst pārsniegt 60 % no iepriekšējās vietas maksimāli iespējamā naudas balvas apmēra.

Tas nozīmē, ka maksimālais naudas balvas apmērs par sasniegumiem olimpiskajās spēlēs ir:

par iegūto 1.vietu – 142 288 *euro*,

par 2.vietu – 85 372,8 *euro*,

par 3.vietu – 51 223,68 *euro*,

par 4.vietu – 30 734,21 *euro*;

par 5.vietu – 18 440,53 *euro*;

par 6.vietu – 11 064,32 *euro*.

Konstatējams, ka par 1.vietu 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs sportistam A.Apiniņim piešķirta naudas balva 184 365 *euro*. Tāpat par 1.vietu 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs sportistei D.Dadzītei piešķirta naudas balva 184 365 *euro*, t.i., maksimālajā apmērā, nomināls balvas apmērs 142 288 *euro* un papildus nauda nodokļu samaksai.

Par 3.vietu sportistam E.Bergam ir piešķirta naudas balva 66 100 *euro*, t.i., maksimālajā apmērā, balvas nomināls apmērs 51 224 *euro*.

Par 4.vietu sportistei L.Ikaunieci-Admiņai piešķirta naudas balva 39 489 *euro*. Tāpat sportistei R.Kohai par izcīnīto 4.vietu piešķirta naudas balva 39 489 *euro*, t.i., maksimālajā apmērā, balvas nomināls apmērs 30 734 *euro*.

Par piekto sportistam R.Snikum piešķirta naudas balva 23 523 *euro*. Tāpat sportistam A.Rumjancevam par izcīnīto 5.vietu piešķirta naudas valva 23 523 *euro*, t.i., maksimālajā apmērā, balvas nomināls apmērs 18 440 *euro*.

Pieteicējam M.Grēniņam par 1.vietu piešķirtās naudas balvas apmērs ir 27 000 *euro*, tajā skaitā 5883 *euro* nodokļu samaksai, kas ir 18,97 % no iespējamā maksimālā apmērā.

Z.Embrektei par 4. vietu un S.Soklakovam par 6.vietu naudas balva nav piešķirta vispār.

Apgabaltiesa, salīdzinot dalībnieku skaitu un pārstāvēto dalībvalstu skaitu 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs disciplīnā, kurā piedalījās Latvijas sportisti A.Apinis (ieguva 1.vietu, naudas balva piešķirta maksimālajā apmērā, piedalījās 7 dalībnieki no 6 valstīm), D.Dadzīte (ieguva 1.vietu, naudas balva piešķirta maksimālajā apmērā, piedalījās 12 dalībnieki no 12 valstīm), E.Bergs (ieguva 3.vietu, naudas balva piešķirta maksimālajā apmērā, piedalījās 6 dalībnieki no 5 valstīm) un R.Snikus (ieguva 5.vietu, naudas balva piešķirta maksimālajā apmērā, piedalījās 25 dalībnieki no 20 valstīm) ar pieteicēju gadījumiem, kur M.Grēniņš ieguva 1.vietu (naudas balva piešķirta 18,97 % apmērā no maksimālā, konkrētajā disciplīnā piedalījās 19 dalībnieki no 10 valstīm), Z.Embrekte ieguva 4.vietu (naudas balva netika piešķirta vispār, konkrētajā disciplīnā piedalījās 34 dalībnieki no 20 valstīm) un kur S.Soklokovs ieguva 6.vietu (naudas balva netika piešķirta vispār, konkrētajā disciplīnā piedalījās 10 dalībnieki no 7 valstīm), konstatē, ka pieteicēju gadījumā konkurence sacensībās bija līdzīga vai pat lielāka, nekā 2016.gada Paralimpisko spēļu disciplīnās, kurās piedalījās Latvijas sportisti, kuriem par sasniegumiem piešķirtas naudas balvas maksimālā apmērā.

Līdz ar to nav saskatāms jebkāds objektīvs pamats pieteicējiem piešķirt naudas balvu apmērā, kas ir gandrīz 5 reizes mazāks (18,97 % no maksimālā) par godalgoto 1.vietu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs, Z.Embrektei un S.Soklakovam nepiešķirt naudas balvas vispār, nekā piešķirts sportistam, kas ieguva godalgoto vietu paralimpiskajās spēlēs mazākās konkurences apstākļos – kad individuālajā sporta veidā bija 6, 7, 12 un 25 dalībnieku konkurence, salīdzinājumā ar pieteicēju situāciju, kad bija 10, 19 un pat 34 dalībnieku konkurence.

Atbildētāji lietā atšķirīgu attieksmi pret pieteicējiem pamatoja vienīgi ar ierobežotās konkurences apstākļiem konkrētajās sacensībās. Ievērojot to, ka pieteicēju gadījumā sacensībās bija līdzvērtīga konkurence sacensībām 2016.gada Paraolimpiskajās spēlēs, atbildētāju arguments par pretējo ir nepamatots, jo neatbilst faktiem.

[18] Pieteicēji norāda uz nepamatotu atšķirīgu attieksmi pret viņiem, salīdzinot pieteicējiem piešķirto naudas balvu apmērus ar piešķirto naudas balvu apmēriem, ko Latvija piešķir sportistiem Pasaules čempionātu sacensībās (notiek ik gadu).

Senāts spriedumā lietā Nr.SKA-108/2019 ir norādījis, ka, vērtējot atbildētājas pieļauto atšķirīgo attieksmes pret pieteicējiem, tiesai ir jāpārbauda arī apstākļi par naudas balvu apmēru Pasaules čempionātos (*Senāta 2019.gada*

Saskaņā ar noteikumu Nr.26 3.2.apakšpunktu naudas balvas piešķir arī par sasniegumiem, kas izcīnīti pasaules vai Eiropas čempionātos pieaugušajiem. Noteikumu 11.3.apakšpunkts noteic, ka sportistiem olimpiskajos individuālajos sporta veidos un disciplīnās par pasaules čempionātos un pasaules kausa izcīņā pieaugušajiem (kopvērtējumā) iegūto 1.vietu piešķir naudas balvu līdz 28 458 *euro* (pēc nodokļu samaksas).

Salīdzinājumā – par olimpiskajās spēlēs, paralimpiskajās spēlēs un nedzirdīgo spēlēs iegūto 1.vietu piešķiramais naudas balvas apmērs ir līdz 142 288 *euro*.

Ievērojot minēto, secināms, ka 2017.gada Pasaules čempionāts (ikgadējā sacensība) vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ir uzskatāms par zemāka ranga sacensībām nekā visu veidu olimpiskās spēlēs (parasti tiek rīkotas reizi četros gados), tostarp, nedzirdīgo olimpiskās spēles.

Ar rīkojumu, ar kuru pieteicējiem M.Grēniņam un M.Lūsei piešķirta naudas balvas, vienlaicīgi par izciliem sasniegumiem sportā naudas balvas piešķirtas:

par Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kas norisinājās no 2017.gada 14. līdz 23.jūlijam (norisinās katrā nepāra gadā), izcīnīto 2.vietu diska mešanā Latvijas Paralimpiskās komitejas sportistam A.Apiniem piešķirta naudas balva 18 000 *euro* (tajā skaitā 3813 *euro* nodokļu samaksai) (1.55.apakšpunkts); sportista trenerim A.Šūpulniekam - 4500 *euro* (tajā skaitā 708 *euro* nodokļu samaksai) un sportistu apkalpojošai sporta darbiniecei G.Ozoliņai - 4500 *euro* (tajā skaitā 708 *euro* nodokļu samaksai) (1.56. un 1.57.apakšpunkts);

par Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām izcīnīto 1.vietu šķēpmešanā, diska mešanā un lodes grūšanā Latvijas Paralimpiskās komitejas sportistei D.Dadzītei piešķirta naudas balva 27 000 *euro* (tajā skaitā 5883 *euro* nodokļu samaksai) (1.58.apakšpunkts); sportistes trenerim Zigfrīdam Jūliusam Vegēneram (*Siegfried Julius Wegener*) – 4050 *euro* (tajā skaitā 604 *euro* nodokļu samaksai) un sportisti apkalpojošām sporta darbiniecēm Signei Rinkulei – 4050 *euro* (tajā skaitā 604 *euro* nodokļu samaksai) un Zanei Skujiņai – 5400 *euro* (tajā skaitā 915 *euro* nodokļu samaksai) (1.59.-1.61.apakšpunkts).

No ministrijas iesniegtās salīdzinošās informācijas par dalībvalstīm un dalībniekiem 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām konstatējams, ka šajās sacensībās kopā piedalījās 92 dalībvalstis un 1074 dalībnieki. Diska mešanas disciplīnā 2.vietu ieguva A.Apinis, par ko viņam tika piešķirta naudas balva 18 000 *euro* (63 % no maksimālā apmēra par 1.vietu – 28 458 *euro*); disciplīnā piedalījās 12 dalībnieki no 11 valstīm. Šķēpa mešanas, diska mešanas un lodes grūšanas disciplīnā 1.vietu ieguva D.Dadzīte, par ko viņai tika piešķirta naudas balva 27 000 *euro* (94 % no maksimālā apmēra par 1.vietu – 28 458 *euro*); disciplīnā piedalījās 9 dalībnieki

no 9 valstīm. Minētā informācija pamatojama ar konkrēto sacensību oficiālajā mājas lapā esošo informāciju (sk. <https://www.paralympic.org/london-2017>, https://www.paralympic.org/sites/default/files/document/170728152220883_ResultBook_London2017.pdf, A.Apinis – 165.lapa, D.Dadzīte – 266.lapa).

Tādējādi no lietas materiāliem izriet, ka 2017.gadā par izciliem sasniegumiem sportā sportistam, kas piedalījās Pasaules čempionāta posmos, tika piešķirts naudas balva 94 % apmērā par 1.vietu un 63% apmērā par 2.vietu no maksimālās iespējamās naudas balvas. Konkurence šajās individuālajās sacensībās bija – 12 dalībnieki no 11 valstīm un 9 dalībnieki no 9 valstīm, kas minimāli atšķiras no konkurences pieteicēju gadījumā – 19 dalībnieki no 10 valstīm, 34 dalībnieki no 20 valstīm un 10 dalībnieki no 7 valstīm. Apgabaltiesa būtiskas atšķirības konkurences apstākļos nesaskata, līdz ar to nav konstatējams arī objektīvs pamats būtiski atšķirīgas naudas balvas apjomam, kas 2017.gadā piešķirta pieteicējam M.Grēniņam (18,97 % no maksimālā), bet pieteicējiem S.Soklakovam un Z.Embrektei naudas balvas nav piešķirta vispār un sportistiem par izciliem sasniegumiem Pasaules čempionāta posmos (94 % no maksimālā par 1.vietu un 63% - par 2.vietu, kur noteikumi Nr.26 paredz maksimumu - 60% no balvas apmēra par 1.vietu).

[19] Ievērojot apgabaltiesas konstatējumu, ka atbildētāji lietā nav objektīvi attaisnojuši atšķirīgu attieksmi pret pieteicējiem, piešķirot viņiem par izciliem sasniegumiem sportā ievērojami mazāku naudas balvu, nekā citiem Latvijas sportistiem līdzīgā laika periodā par sasniegumiem sacensībās līdzīgos konkurences apstākļos un vienādas nozīmes (olimpiskās spēlēs un paraolimpiskās spēlēs) vai pat mazāk nozīmīgās sporta sacensībās (Pasaules čempionāta posmi), ar rīkojumu piešķirtās naudas balvas apmērs pieteicējiem ir atzīstams par netaisnīgu, jo atbildētājas atšķirīgā attieksme nav attaisnojama ar objektīviem apsvērumiem.

Apgabaltiesa lietā konstatē, ka taisnīgas naudas balvu apmērs par pieteicēju izcilajiem sasniegumiem sportā būtu tāds, kas samērojams ar citiem Latvijas sportistiem līdzīgā periodā piešķirto naudas balvu. Apgabaltiesa konstatēja, ka sportistiem par 1., 3., 4. un 5.vietu 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs bija piešķirta naudas balva 100 % apmērā no maksimālā. Savukārt 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām par 1.vietu bija piešķirta naudas balva 94 % apmērā no maksimālā un par 2.vietu – apmērā, kas pārsniedz maksimāli paredzēto – 63 % apmērā no maksimālās naudas balvas par 1.vietu.

Apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā sportistam M.Grēniņam taisnīgas naudas balvas apmērs par izciliem sasniegumiem sportā būtu 100 % apmērā no maksimālā par iegūto 1.vietu, tāpat kā Latvijas olimpiskajiem A.Apiniņim un D.Dadzītei par izcīnītām 1.vietām 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs. Naudas balvu apmērs par 1.vietu 2017.gada Pasaules čempionātā vieglatlētikā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ir bijis mazāks (94 % no maksimuma), bet, ievērojot olimpisko spēļu nozīmīgumu, un to, ka tās notiek

retāk, konkrētajā gadījumā nav saskatāms pamats piešķirt naudas balvu 94 % apmērā.

Sportistei Z.Embektei taisnīgas naudas balvas apmērs par izciliem sasniegumiem sportā būtu 100 % apmērā no maksimālā par iegūto 4.vietu, tāpat kā Latvijas olimpiešiem L.Ikaunieci-Admiņai un R.Kohai par izcīnītām 4.vietām 2017.gada XXXI Vasaras olimpiskajās spēlēs.

Sportistam S.Soklokovam taisnīgas naudas balvas apmērs par izciliem sasniegumiem sportā būtu 100 % apmērā no maksimālā par iegūto 6.vietu, ievērojot to, ka Latvijas olimpiešiem R.Snikum par izcīnīto 5.vietu 2016.gada Paralimpiskajās spēlēs un A.Rumjancevam par izcīnīto 5.vietu 2017.gada XXXI Vasaras olimpiskajās spēlēs arī tika piešķirtas naudas balvas maksimālajā apmērā, kas atbilstoši paredzēts par izcīnīto 5.vietu.

[20] Rezumējot, apgabaltiesa atzīst, ka sportistam M.Grēniņam par izcilo panākumu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs ir piešķirama naudas balva 100 % apmērā no maksimāli iespējamās, t.i., 142 288 *euro* (papildus arī nauda nodokļu samaksai), ņemot vērā ar rīkojumu pieteicējam jau piešķirto naudas balvas apmēru. Sportistei Z.Embektei par izcilo panākumu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs ir piešķirama naudas balva 100 % apmērā no maksimāli iespējamās, t.i., 30 734,21 *euro* (papildus arī nauda nodokļu samaksai). Sportistam S.Soklokovam par izcilo panākumu 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs ir piešķirama naudas balva 100 % apmērā no maksimāli iespējamās, t.i., 11 064,32 *euro* (papildus arī nauda nodokļu samaksai).

Noteikumu Nr.26 23.punkts noteic, ka sportista trenerim (treneriem), sportistus apkalpojošiem sporta darbiniekiem, tai skaitā sporta ārstiem un apkalpojošam personālam (kopā), piešķir naudas balvas līdz 50 % apmērā no šajos noteikumos noteiktā viena sportista vai individuālā sporta veida komandas dalībnieka (ja sportists startējis individuālo sporta veidu komandā) naudas balvas apmēra.

Ievērojot to, ka apgabaltiesa pieteicējiem M.Grēniņam un S.Soklokovam par taisnīgu atzina naudas balvas apmēru 100 % apmērā no maksimālā par konkrēto iegūto vietu, sportista treneri M.Lūsei ir piešķirama naudas balva 50 % apmērā (papildus arī nauda nodokļu samaksai) no M.Grēniņam piešķiramās naudas balvas (ņemot vērā jau ar rīkojumu piešķirtās naudas balvas apmēru) un 50 % apmērā no S.Soklokovam piešķiramās naudas balvas. G.Brokai ir piešķirama naudas balva 50 % apmērā (papildus arī nauda nodokļu samaksai) no sportistei Z.Embektei piešķiramās naudas balvas.

[21] Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ja pieteikums pilnībā vai daļā apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicējs M.Grēniņš par pieteikuma iesniegšanu tiesā ir samaksājis valsts nodevu 30 *euro* apmērā un par pretapelācijas sūdzības iesniegšanu tiesā ir

samaksājusi valsts nodevu 60 *euro*, kopā 90 *euro* apmērā (lietas 1. sējuma 12.lapa un 2.sējuma 27.lapa).

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, no Ministru kabineta par labu pieteicējam M.Grēniņam piespriežama viņa samaksātās valsts nodevas kopā 90 *euro* par pieteikumu un pretapelācijas sūdzību.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307., 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt Māra Grēniņa, Mārītes Lūses, Sergeja Soklakova, Zanes Embrektes un Gaļinas Brokas pieteikumu.

Uzlikt Ministru kabinetam pienākumu mēneša laikā no sprieduma stāšanās spēkā izdot administratīvo aktu, piešķirot naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā 2017.gada Nedzirdīgo spēlēs (Deaflympics) maksimālā apmērā atbilstoši sacensībās iegūtajai vietai:

sportistam Mārim Grēniņam un viņa treneri Mārītei Lūsei (ņemot vērā jau izmaksātās naudas balvas apmēru), sportistam Sergejs Soklakovam un viņa treneri Mārītei Lūsei, sportistei Zanei Embrektei un viņas treneri Gaļinai Brokai.

Piespriest no Ministru kabineta par labu Mārim Grēniņam (personas kods 250281-11572) samaksāto valsts nodevu kopā 90 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente *(personiskais paraksts)* K.Krastiņa

Tiesneši *(personiskais paraksts)* U.Mihailova

(personiskais paraksts) O.Priedītis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas

kancelejas vadītājas vietniece

Rīgā 2021.gada 14.jūlijā

I.Lore

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

